

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20128>

Özet

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i (DSYKÖ), do?um yapm?? kad?nlar?n ya?am kalitesini do?um sonras? dönemde çok boyutlu olarak de?erlendirmek amac?yla Türkçe'ye uyarlanm?? geçerli ve güvenilir bir psikometrik araçtır. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, Altuntu? ve Emel (2012) taraf?ndan yap?lm?? olup, 40 maddelik bu arac?n be? faktörlü yap?sal modeli do?rulamaya faktör analizi ile desteklenmiştir. Ölçek, annenin sosyal ilişkilerinden psikolojik durumuna kadar geni? bir yelpazede ya?am kalitesi alg?s?n? ölçmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i, Ya?am Kalitesi, Do?um Sonu Dönem, Psikometri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Kamile Altuntu?, Emel E. G. E.

Amaç

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, do?um yapm?? kad?nlar?n do?um sonras? dönemdeki genel ya?am kalitesi düzeylerini sistematik ve çok boyutlu bir şekilde ölçmektir. Bu dönem, annenin fiziksel, psikolojik ve sosyal aç?lardan büyük de?i?ikliklerin ya?and??? kritik bir süreçtir.

Ölçek, sa?lık profesyonellerine ve ara?tırmacılara, annelerin bu hassas süreçteki ihtiyaçlar?n? belirlemede ve gerekli destek mekanizmalar?n? geli?tirmede kullanabilecekleri geçerli ve güvenilir veriler sa?lamaktadır. Bu sayede, do?um sonras? bakım hizmetlerinin iyile?tirilmesine katkıda bulunulmas? amaçlanmaktadır.

Yap?

DSYKÖ, do?um sonras? ya?am kalitesi kavram?n? be? farklı alt boyutta ele alan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, annenin yalnızca fiziksel sa?lığını değil, aynı zamanda sosyal destek sistemlerini ve psikolojik iyi olu?unu da kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar, annenin sosyal çevresiyle ilişkileri (akrabalık, aile, arkada?), ekonomik durumu, e?iyle olan ilişkisinin kalitesi, genel sa?lık durumu ve psikolojik adaptasyon süreçleridir. Bu kapsamlı yaklaşımla, do?um sonras? deneyimin bütüncül bir de?erlendirmesine olanak tan?ır ve her bir alt boyut, ya?am kalitesinin farklı bir bile?enini temsil eder.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? için yap?lan geçerlik çal??malar?, yap?n?n psikometrik uygunlu?unu desteklemektedir. Yap?lan faktör analizinde, maddelerin faktör yükleri **0.41 ile 0.80** gibi güçlü bir aralıkta de?ilmektedir. Bu yükler, maddelerin ilgili faktörleri yeterli düzeyde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla gerçekleştirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), orijinal ölçe?in önerdi?i **be? faktörlü yap?y?** Türk örnekleminde do?rulam??t?r. Bu sonuçlar, DSYKÖ'nün Türkçe formunun, do?um sonrası ya?am kalitesi yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin iç tutarlılık güvenilirli?i yüksek bulunmuştur. Ölçe?in toplam puan?na ili?kin **Cronbach Alfa güvenilirlik katsay?s? 0.95** olarak rapor edilmiştir. Yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ölçülmek istenen yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Madde-toplam puan korelasyonlar? ise **0.435 ile 0.717** aras?nda yer almaktadır. Bu korelasyon de?erleri, her bir maddenin ölçek toplam puan?na anlamlı ve pozitif katkı sa?lad???n? ve ölçe?in iç tutarlılı???n? yüksek oldu?unu desteklemektedir. Sonuç olarak, DSYKÖ'nün Türkçe formu, do?um yapm?? kad?nlarda ya?am kalitesini de?erlendirmede **güvenilir** bir araçtır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, ke?fedici ve do?rulay?c? yöntemlerle incelenmiştir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in toplam 40 maddesinin teorik temele uygun olarak **be? ana alt boyuta** ayrıld??? teyit edilmiştir. Faktör yüklerinin 0.41 ile 0.80 aras?nda de?imesi, maddelerin ilgili faktörlere güçlü bir ?ekilde yüklendi?ini göstermektedir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, Akrabalık-aile-arkada?, Sosyoekonomik, E?, Sa?lık ve Psikolojik boyutlar?ndan olu?an bu be? faktörlü modelin yap?sal olarak uygun oldu?unu ve Türk kültürüne uyarlanm?? örnekleme de iyi bir uyum sergiledi?ini kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Do?um yapm?? kad?nlar (Anneler)

Ya? Grubu: Yeti?kin kad?n popülasyonu (Do?um sonras? dönemdeki anneler)

Popülasyon Detaylar?: Do?um sonras? dönemde bulunan ve ya?am kaliteleri de?erlendirilecek olan kad?n örneklemi.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i. Cevaplar 6'l? derecelendirme format?nda toplan?r. Derecelendirme sistemi **1= hiç kat?lm?yorum** ile **6= tamamen kat?l?yorum** aras?nda de?ilmektedir. Ölçek toplam 40 maddeden ve 5 alt boyuttan olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, Madde Toplam Korelasyonu, Faktör Yüğü, Psikometri, Sosyal Destek, Anne Sa?l???, Uyarlama Çal??mas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Kamile Altuntu? (Sorumlu Yazar olarak belirtilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? **2012** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için izinler ve güncel ücret bilgileri hakk?nda sorumlu yazar Kamile Altuntu? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Altuntu?, K. ve Emel, E. G. E. (2012). Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik ve güvenilirli?i. Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences, 15(3), 214-222.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: e-dergi.atauni.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dogum-sonu-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

Do?um Sonu Ya?am Kalitesi Ölçe?i toplam 40 maddeden olu?makta olup, 5 alt boyuta

ayr?lm??t?:

Akrabal?k-aile-arkada? (9 madde)

Sosyoekonomik (9 madde)

E? (5 madde)

Sa?l?k (8 madde)

Psikolojik (9 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM